

Kammarens protokoll

Riksdagens snabbprotokoll

2007/08:78

Torsdagen den 13 mars

Kl. 12:00 - 16:34

11 § Biblioteks- och språkfrågor

Föredrogs

kulturutskottets betänkande 2007/08:KrU12

Biblioteks- och språkfrågor.

Följande valda delar som berör skolbibliotek är "saxade" ur protokollet:

Anf. 99 SIV HOLMA (v):

Fru talman! Jag läser i Svensk Biblioteksförerings kampanjmaterial för en nationell bibliotekspolitik att det, förutom vårt nationalbibliotek – Kungliga biblioteket, KB – finns 290 kommunala folkbibliotek med omkring 1 000 filialer. Det finns 93 bokbussar, 1 800 bemannade skolbibliotek, 72 forskningsbibliotek, närmare 115 sjukhusbibliotek och flera hundra myndighets- och specialbibliotek. Det finns två huvudmän på nationell nivå som ansvarar för bibliotekspolitiken, Utbildnings- och Kulturdepartementen var för sig.

Fru talman! Samtidigt som det kommer larmrapporter om att ungdomars läsförståelse blivit sämre och att de läser mindre skönlitteratur saknas det klarhet i vad ett skolbibliotek är och bör vara. Det saknas en politik som stärker skolbiblioteken. Vi har en reservation som går ut på att som ett första steg få ett ordentligt statistiskt underlag över den aktuella situationen för skolbiblioteken.

Skolbibliotekens kvalitet är mycket skiftande i kommuner och skolor. Bibliotekarie saknas i sju av tio skolbibliotek. Ungefär hälften av de fristående skolorna har inga skolbibliotek alls. Samtidigt visar internationella studier att läsförståelsen bland svenska ungdomar sjunker. Det är i bibliotekslagen – en lag vars innehåll dock är okänt för många skolledare och lärare – som skolbiblioteken är lagfästa. Enligt denna lag ska det inom grundskolan och gymnasieskolan finnas skolbibliotek vars uppgift är att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur såväl som att tillgodose behov av utbildningsmaterial. För att främja elevernas språkutveckling ska biblioteken dessutom erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier samt litteratur på andra språk än svenska.

För att ge våra ungdomar möjligheten att möta skönlitteraturen på egna villkor, lust att läsa för nöjes skull och för att ge alla elever bra verktyg att ta till sig skolkunskaper vill vi att kravet på skolbibliotek och kriterierna för dessa ska stå i skollagen.

Anf. 100 GUNILLA CARLSSON i Hisings Backa (s):

I betänkandet lyfts frågan om skolbibliotek fram. Vi socialdemokrater delar oron över skolbibliotekens utveckling. Enligt Biblioteksföreningen saknar 450 000 elever i grundskolan ett bemannat skolbibliotek – trots att man vet att bra skolbibliotek förbättrar elevernas läskunnighet med 10–18 procent. I betänkandet lyfts fram att Kulturrådet avser att samla in uppgifter på detta område under innevarande år. Vi socialdemokrater tycker att detta är en otroligt viktig fråga, och vi måste följa utvecklingen noggrant.

Anf. 102 HANS WALLMARK (m):

Alliansregeringen har också en målmedveten politik för att öka kunskaperna i skolan. Där det ställs krav, och där det skapas förutsättningar för en garanti omfattande läsa, skriva och räkna, där ges nödvändiga kunskapsverktyg för att bli morgondagens biblioteksbesökare likaväl som bokhandelskund.

I sammanhanget finns det anledning att beröra kristdemokraten Inger Davidsons motion om behov av skolbiblioteksstatistik och Svensk Biblioteksförenings uppgift om att 450 000 elever saknar ett bemannat skolbibliotek. Kulturrådet har för avsikt att samla in uppgifter inom detta viktiga område och under 2009 presentera statistik. Den finns det då anledning att både läsa och begrunda. Kulturrådet arbetar även med läsfrämjande verksamhet, som är nog så viktig. Men, fru talman, den viktigaste läsfrämjande åtgärden är en skola som förser barnen med grundläggande kunskaper. Till allt detta uppräknade kommer också den kulturutredning som nu arbetar under förläggare Ewa Swartz ledning och vars resultat väntas presenteras i slutet av detta år.

Fru talman! Bibliotek är kärlek. Låt mig därför kärleksfullt få yrka bifall till kulturutskottets samtliga förslag inom området biblioteks- och språkfrågor.

Anf. 108 DAN KIHLESTRÖM (kd):

Kulturrådet sammanställer statistik men har egentligen inget ansvar för uppföljning av denna statistik. Kungliga biblioteket har ansvar för forskningsbibliotek, medan Skolverket och Myndigheten för skolutveckling ansvarar för skolbibliotek. Bristen på denna sammanhållna politik gör att det är svårt att skapa sig en helhetsbild av bibliotekens situation. Kunskapsinhämtningen blir därför bristfällig och splittrad. Ett samlat nationellt ansvar menar jag kommer i spåren av en utvärdering av bibliotekslagen. Det skulle ge alla bibliotek oavsett huvudman bättre förutsättningar att utvecklas till framgångsrika aktörer i det framtida samhället.

KrU12 Biblioteks- och språkfrågor

Punkt 2 (Nationell biblioteksplan)

1. utskottet

2. res. 1 (v, mp)

Votering:

223 för utskottet

34 för res. 1

92 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 91 s, 78 m, 19 c, 19 fp, 16 kd

För res. 1: 2 s, 18 v, 14 mp

Frånvarande: 37 s, 19 m, 10 c, 9 fp, 8 kd, 4 v, 5 mp

Sven-Erik Österberg (s) anmälde att han avsett att rösta ja men markerats ha röstat nej.

Klicka på länken nedan för att läsa hela riksdagsdebatten. (Biblioteksdebatten börjar på § 11.)

<http://www.riksdagen.se/Webbnav/index.aspx?nid=101&bet=2007/08:78>